

Bölüm 17

SANAL İSTİSMAR GERÇEĞİ

NLP-Siber Güvenlik Uzmanı Valit Aslankol

ÖZET

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak tüm dünyada Sosyal Medya kullanımı yaygınlaşmakta ve buna bağlı olarak da istismar kavramının “sanal istismar” başlığı altında multidisipliner olarak değerlendirilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Teknik anlamda alınması muhtemel tedbirlerin yanında sürekli değişiklik gösteren yeni istismar yöntemleri ile ilgili bilinçlendirme çalışmalarının etkili yöntemlerden biri olduğu değerlendirilmektedir.

Dünya ve Türkiye istatistikleri göstermektedir ki internetinin kullanım yaygınlığı ve kullanıldığı anların çeşitliliği, sosyal medya platformları, veri kullanım miktarları ve e-ticaret alanlarında giderek artan bir ivme sergilediğini göstermektedir. Bu artışın doğal sonucu olarak hayatımıza birçok kavramın “sanal”ı da girmeye başlamıştır. Sanal para, sanal arkadaş, sanal taciz, sanal şantaj vb. Ancak unutulmamalıdır ki ortam sanal olsa da suç gerçektir.

Not

Bu makalede Valit ASLANKOL tarafından Ankara Emniyet Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görev yaptığı 2014 - 2017 yılları arasında ve Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığında görev yaptığı 2017 - 2018 yılları arasında “Güvenli İnternet Bilinçli Gençlik”, “Akran Zorbacılığı” ve “Güvenli İnternet Kullanımı ve teknoloji Bağımlılığı” konularında yapılmış olan araştırmalar, yaklaşık 1.000 seminer ve ulaşılan 100.000 kişiden sahada elde edilen örnekler de ele alınmıştır. Seminer çalışmaları halen devam etmektedir.

Yetişkinler tarafından Z kuşağı çocuklarının “anlaşılmaz”, “hiper aktif”, “dürtüsel”, “a sosyal”, “çok zeki” gibi etiketlemesi iletişim yollarını kapatacaktır. Özellikle küçük bekleri olan annelerin, yemek yedirebilmek için tablet veya telefonu yardımcı olarak kullanıyor olmaları, bebeğin (veya çocuğun) ilerleyen yaşlarında bağımsız olma ihtimalini güçlü kılarak, “istismar” a taraf olması riski de artmaktadır. İstismara uğrama riski kadar istismar eden olma riski kavramının da ele alınmasında fayda bulunmaktadır.

Çocuklar adil doğarlar ancak adil olmamayı biz yetişkinlerden öğrenirler. Ebeveynler ellerinden telefonu bırakmıyor, televizyon başından, internet üzerinden oynanan oyunların başından kalkmıyor çocuklara “sen dersini çalış” mesajı verdiklerinde çocuk açısından bu istek (veya talimat) adil olmadığından etkinliği de tartışmaya açık olacaktır. Şunu hatırlatmakta fayda vardır ki en iyi ve etkili lisan örnek alınabilecek ebeveyn davranışıdır.

Üzerinde durulması gereken diğer bir konu da çocukların aile ve sosyal hayatta sorumluluk almalarının önünde engel olan tutumlar sergilememek olsa gerek. Yaptığı her şeyi annesi için, babası için vb. yaptırmaya çalıştıkça kendi sorumluluğunu alamayan bireyler yetiştirdiğimiz farkında olmalıyız.

Sözün özü, istismar ile sonuçlanacak zincirleme bir reaksiyon meydana getirmemek için çocuklarımız ile iletişim kanallarını her daim sağlık ve açık tutarak, onlara olan sevgimizi şartlara bağlamadan “koşulsuz sevgi” nin en temel argüman olduğunu hatırlamamız her alanda fayda sağlayan bir yaklaşım olacaktır.

KAYNAKLAR

1. www.tdk.gov.tr
2. We Are Social 2019 Türkiye İnternet, Sosyal Medya ve Mobil Kullanıcı İstatistikleri
3. <http://www.milliyet.com.tr/instagram-in-piyasa-degeri-100-teknoloji-haber-2695303/>
4. <https://webrazzi.com/2019/01/08/amazon-microsoftu-geride-birakarak-en-degerli-halka-acik-sirketi-oldu/>
5. <https://www.ecpat.org/wp-content/uploads/2016/04/Manifestations-factsheets-SECO--Turkish.2.pdf>